

Фінанси і банківська справа

УДК 330.332: [658+336.71]

І.В. Алексєєв, Л.П. Бондаренко

Сутність і специфіка стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансових груп

Обґрунтовано важливість та охарактеризовано зміст стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансових груп. Проаналізовано етапи стратегічного планування структури капіталу, які притаманні виключно промислово-фінансовим групам.

Ключові слова: промислово-фінансова група, стратегічне планування, структура капіталу.

Фінансово-промислові групи набули у світі такого поширення, що економіки провідних країн світу уявити без них неможливо. В Україні вони отримали назву промислово-фінансових груп (ПФГ). Проте закон щодо ПФГ був настільки недосконалим, що його скасували. Однак відсутність зазначеного закону не означає скасування функціонуючих угруповань, побудованих за певними правилами, в яких є усі ознаки фінансово-промислової чи промислово-фінансової групи. Термінологічна різниця, прийнята скасованим законом, нічого не змінювала в самій природі інтегрованих структур бізнесу. Адже застереження початку 90-х років минулого століття не справдилися, а обмеження, що накладалися на процедуру реєстрації, на річний оборот та інше, в реальному житті просто обходили. Внаслідок цього зареєстрованих ПФГ налічувалося одиниці, а групи, що об'єднують фінансовий та промисловий капітал, множилися й працювали. Більше того, виникли інші конфігурації фінансового капіталу із транспортним, торговельним, сільськогосподарським тощо. Закон тому й виявився непотрібним у вигляді, ухваленому Верховною Радою України, що замість врегулювання відповідних відносин між капіталами різних видів, він став передумовою його ігнорування. Проте закон про фінансово-промислові групи потрібен, хоча йому слід було б дати дещо іншу назву, яка б враховувала наявність у сучасних інтегрованих структурах різних видів капіталу. Дослідження українських вчених дають підказку в цьому напрямі. Зокрема, луганська наукова школа називає такі об'єднання «великими виробничо-фінансовими системами промисловості» [1], харківська наукова школа говорить про «інтегровані структури бізнесу» [2] та «великомасштабні економіко-виробничі системи» [3], донецька наукова школа – про «промислово-фінансові групи» [4], львівські дослідники називають «промислово-фінансовими групами» [5] та «виробничо-господарськими структурами» [6]. Однак головним залишається питання інтеграції різних видів капіталу і законодавчого врегулювання проблеми відносин різновидів капіталу в інтегрованих об'єднаннях підприємницьких структур. Ми ж зупинимося на одному з ключових аспектів практичного характеру – стратегічному плануванні структури капіталу, зберігаючи вже знайому термінологію щодо ПФГ.

Стратегічне планування є невід'ємним елементом у роботі кожного суб'єкта господарювання, що прагне досягнути успіху у веденні бізнесу. І в першу чергу це стосується «великого капіталу», який представляють промислово-фінансові групи. Стратегія покликана формувати довготермінову перспективу функціонування,

© І.В. Алексєєв, Л.П. Бондаренко, 2011.

а для промислово-фінансових груп особливо важливим є бачення свого розвитку в часі і озброєння необхідними інструментами досягнення бажаних результатів. Таким чином, ефективна стратегія розвитку є вагомим конкурентним перевагою.

Оскільки основу промислово-фінансової групи складає її капітал, як об'єднання капіталів підприємств різних видів економічної діяльності, то особливу увагу такі інтегровані об'єднання мають приділити стратегії капіталу угруповання. Стратегічне планування структури капіталу промислово-фінансової групи має бути окремим напрямком стратегічного планування у ПФГ, зважаючи на особливий статус і значення формування капіталу в рамках такого об'єднання, яким є промислово-фінансова група.

Потреба в стратегічному плануванні структури капіталу для промислово-фінансових груп зумовлена такими перевагами:

1. Стратегічне планування надає можливість ПФГ реально побачити і оцінити потенціал капіталу групи, переваги і недоліки як загальної структури капіталу усієї ПФГ, так і структури капіталу кожного з учасників ПФГ.
2. Стратегічне планування надає можливість виявити проблеми у структурі капіталу цілої ПФГ і окремих її учасників.
3. Стратегічне планування інформує ПФГ про сприятливі і несприятливі перспективи, що очікуються у зовнішньому середовищі, надаючи змогу угрупованню скористатися з можливостей, що відкриваються на ринку, й допомагаючи уникнути ризиків, що можуть загрожувати їй.
4. Стратегічне планування визначає напрями подальшої зміни й удосконалення наявної структури капіталу усієї ПФГ та окремих її учасників.
5. Стратегічне планування дозволяє визначити пріоритетні і другорядні напрямки роботи з капіталом усієї ПФГ та її учасників.
6. Стратегічне планування допомагає ефективнішому розподілу ресурсів у промислово-фінансовій групі.
7. Стратегічне планування забезпечує ПФГ інструментами досягнення оптимальної та ефективної структури капіталу усієї ПФГ і кожного з учасників ПФГ.
8. Стратегічне планування створює єдиний, координований механізм управління капіталом ПФГ.
9. Стратегічне планування полегшує контроль за проведенням операцій з капіталом ПФГ.

Українські економісти у своїх наукових дослідженнях звертали свою увагу як на етапність стратегічного планування капіталу [7-12], так і на етапність стратегічного планування у промислово-фінансових групах [1]. Слід зазначити, що в сучасній економічній літературі відсутні дослідження, пов'язані безпосередньо з питанням стратегічного планування капіталу промислово-фінансових груп. Наявні праці присвячені стратегічному плануванню капіталу підприємств, і зовсім невелика кількість робіт зосереджує свою увагу на загальному стратегічному плануванні великих інтегрованих об'єднань, лише опосередковано згадуючи про планування капіталу в цих структурах. Проте до промислово-фінансових груп не раціонально застосовувати етапність стратегічного планування підприємств, не враховуючи особливостей притаманних ПФГ, що проявляються у процесі утворення багатовидового капіталу цих інтегрованих утворень.

Таким чином, основним завданням статті є дослідження характерних рис, що притаманні процесу стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансових груп.

Перш за все, в ході стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи необхідно відповісти на три запитання:

1. В якому стані перебуває ПФГ та її капітал на даному етапі? Які слабкі і сильні сторони капіталу ПФГ та кожного учасника?
2. Чого хоче досягти ПФГ? Яка зовнішня ситуація?
3. Як досягти бажаного результату ПФГ?

Необхідно зазначити, що етапність стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи багато в чому збігається із загальноприйнятою етапністю стратегічного планування діяльності суб'єктів господарювання. Проте в даному випадку необхідно доповнити окремі етапи, зважаючи на певні специфічні риси планування структури капіталу саме промислово-фінансових груп.

Проведені дослідження наукових джерел дозволили узагальнити наявні у літературі підходи до стратегічного планування капіталу та дозволили сформулювати комплексну систему стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансових груп.

На *першому етапі* стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи проводиться розширений аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища ПФГ. Цей етап є стандартним для будь-якого суб'єкта господарювання. Хоча особлива увага приділяється факторам зовнішнього і внутрішнього середовища, які мають вагомий вплив саме на формування капіталу промислово-фінансової групи. Треба відзначити, що цей етап має характерні особливості, пов'язані зі специфікою формування капіталу промислово-фінансової групи.

Для полегшення процесу аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища промислово-фінансової групи пропонується процедура, яка складається з п'яти кроків:

1. Визначення характерних факторів, які в найближчі 5-7 років будуть суттєвими як для оточення групи, так і для її внутрішнього розвитку. Важливість фактора буде залежати від того, який капітал в ньому переважає: фінансовий, промисловий, сільськогосподарський, науково-дослідний, торговельний, сервісний чи медіа. Таким чином, для кожної групи підприємств (підприємств з фінансовим, промисловим, сільськогосподарським, науково-дослідним, торговельним, сервісним чи медіа капіталом – всього сім груп) розробляється свій перелік факторів, що можуть мати найвагомий вплив у подальші 5-7 років.

2. Аналіз рівня нестабільності середовища організації за трьома ознаками: сила фактора, важливість фактора, ймовірність фактора за шкалою від 0 до 10. Проранжувати більш вагомий і менш вагомий фактори впливу зовнішнього і внутрішнього середовища ПФГ.

3. Розрахунок показника рівня змін внутрішнього і зовнішнього середовища для кожного з факторів впливу і для кожної групи підприємств-учасників ПФГ окремо за формулою середньої хронологічної величини.

$$\overline{\Phi}_{kij} = \frac{C_{kij} + B_{kij} + \check{Y}_{kij}}{2}, \quad k = \overline{1, m}, \quad i = \overline{1, n}, \quad j = \overline{j_1, j_7}, \quad (1)$$

$$\overline{\Phi}_{jk} = \sum_{i=1}^n \overline{\Phi}_{ijk}, \quad (2)$$

де $\overline{\Phi}_{kij}$ – вагомий фактора впливу для i -го підприємства, j -ї групи підприємств, k -го фактора впливу;

C_{kij} – сила впливу для k -го фактора, i -го підприємства, j -ї групи підприємств;

B_{kij} – важливість впливу для k -го фактора, i -го підприємства, j -ї групи підприємств;

\dot{Y}_{kij} – ймовірність впливу для k -го фактора, i -го підприємства, j -ї групи підприємств;

$k = \overline{1, m}$ – кількість факторів впливу на формування структури капіталу ПФГ;

$i = \overline{1, n}$ – кількість підприємств в j -тій групі підприємств ПФГ;

j – індекс групи підприємств-учасників ПФГ.

4. Розрахунок загальної ваги фактора для всіх семи груп підприємств-учасників ПФГ.

$$\Phi_k = \Phi_{kj_1} + \Phi_{kj_2} + \Phi_{kj_3} + \Phi_{kj_4} + \Phi_{kj_5} + \Phi_{kj_6} + \Phi_{kj_7} \quad (3)$$

5. Якщо показник за фактором менший 20, то даний фактор не варто брати до розгляду, оскільки його вплив буде незначним і майже непомітним. Якщо показник за фактором буде мати значення від 20 до 40, то даний фактор буде здійснювати мінімальний вплив на промислово-фінансову групу. Якщо показник за фактором буде мати значення від 40 до 60, то даний фактор буде здійснювати значний вплив і його варто брати до уваги. Якщо показник за фактором буде мати значення більше 60, то такий фактор буде мати надзвичайно вагомий вплив на ПФГ.

На *другому етапі* стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи відбувається формування основоположної стратегічної прерогативи, **закладається основна стратегічна установка на обраний стратегічний період**. Іншими словами: на базі аналізу як внутрішніх сильних і слабких сторін промислово-фінансової групи, так і зовнішніх ризиків і перспектив, керівництво ПФГ закріплює одну певну стратегічну прерогативу, тобто модель стратегічної поведінки для промислово-фінансової групи.

Стратегію планування структури капіталу промислово-фінансової групи можна поділити на стратегію розвитку, стратегію внутрішньої стабілізації та стратегію згортання. В залежності від власного фінансового стану, етапу розвитку та умов зовнішнього середовища промислово-фінансова група буде обирати ту стратегію, яка за даних умов найбільше відповідатиме її стратегічному напрямку розвитку.

Стратегія розвитку передбачає в першу чергу збільшення кількості учасників у рамках промислово-фінансової групи. ПФГ може залучати одного чи декількох учасників як в уже існуючих напрямках економічної діяльності групи, так і розпочинаючи роботу у нових для себе галузях. Це агресивна стратегія зростання промислово-фінансової групи за рахунок зростання величини капіталу та розширення сфери діяльності. Також до стратегії розвитку належить отримання довгострокових кредитних ресурсів промислово-фінансовою групою, особливо це стосується виходу на міжнародні ринки капіталу.

Стратегія внутрішньої стабілізації, або оптимізація капіталу учасників промислово-фінансової групи, означає орієнтацію на внутрішню оптимізацію капіталу промислово-фінансової групи, інвестиції у покращання роботи і фінансового стану учасників групи, що цього потребують. Вона покликана зміцнити та покращити діяльність учасників групи та їх капіталу уже сформованого складу і не передбачає вагомих зовнішніх джерел формування капіталу учасників групи, а більше концентрується на внутрішньо групових джерелах поповнення фінансових ресурсів учасників ПФГ.

Стратегія згортання – це в першу чергу продаж стратегічно невігідних учасників промислово-фінансової групи або частини їх активів. Тобто це позбавлення неприбуткових учасників або учасників, які належать до того напрямку еко-

номічної діяльності, яким ПФГ більше не буде займатися. Це, по суті, зменшення величини капіталу групи. Для обрання цієї стратегії у промислово-фінансовій групі є дві причини. Перша – гостра фінансова криза всередині ПФГ, коли власними фінансовими силами об'єднання не здатне підтримати економічну життєздатність певного учасника групи або учасників. Друга – це економічна переорієнтація промислово-фінансової групи. Тобто керівництво ПФГ може дійти висновку, що для подальшої ефективної діяльності об'єднання економічно доцільнішим є припинення одного виду економічної діяльності і започаткування нового.

На *третьому етапі* за обраною основоположною стратегічною прерогативою визначаються стратегічні пріоритети планування структури капіталу промислово-фінансової групи. В той час як основоположна стратегічна прерогатива встановлює базу стратегічного плану, стратегічні пріоритети окреслюють основні найвагоміші для промислово-фінансової групи напрямки стратегічного розвитку в рамках обраної основоположної стратегічної прерогативи, тобто це найважливіші установки або базові точки обраної стратегічної прерогативи.

Четвертий етап стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи – це формування стратегічних цілей щодо структури капіталу промислово-фінансової групи. Стратегічні цілі конкретизують стратегічні пріоритети, тобто це конкретні стратегічні завдання, які необхідно досягнути в ході формування капіталу ПФГ. Так, стратегічні цілі розширюють, доповнюють і пояснюють кожен із стратегічних пріоритетів, виставляючи конкретні критерії досягнення кожного з них. Стратегічними цілями можуть виступати: оптимізація фінансового і нефінансового капіталу ПФГ, збільшення чи зменшення частки певного виду капіталу в загальній величині сукупного інтегрованого капіталу промислово-фінансової групи, освоєння нового виду капіталу, що досі не використовувався в рамках ПФГ. Таким чином, сукупність стратегічних цілей покликає точніше охарактеризувати стратегічні пріоритети.

На *п'ятому етапі* встановлюються нормативи стратегічних цілей. До нормативів стратегічних цілей щодо структури капіталу промислово-фінансової групи можна віднести такі: зростання чи зменшення сукупного капіталу ПФГ до певної величини чи на певний відсоток; зростання чи зменшення власного або позикового капіталу ПФГ до певної величини чи на певний відсоток; зростання чи зменшення певного виду або видів капіталу ПФГ до певної величини чи на певний відсоток.

На *шостому етапі* стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи формується стратегічний план, що включає в себе опис усіх методів, інструментів та ресурсів, необхідних для реалізації поставлених стратегічних цілей щодо капіталу ПФГ. Таким чином, загальний стратегічний план характеризує найефективніший шлях досягнення поставленої стратегічної цілі промислово-фінансової групи щодо її капіталу.

На *сьомому етапі* відбувається поділ загального стратегічного плану формування структури капіталу промислово-фінансової групи на часткові стратегії. Тобто відбувається конкретизація загального стратегічного плану. В той час, коли загальний стратегічний план формування структури капіталу ПФГ окреслює загальні риси досягнення стратегічних цілей та стратегічних пріоритетів ПФГ стосовно капіталу, часткові стратегії формування структури капіталу ПФГ ширше і глибше характеризують усі методи, інструменти та ресурси досягнення кожної з поставлених стратегічних цілей.

Формування індивідуальних стратегій щодо капіталу промислово-фінансової групи відбувається на *восьмому етапі* безпосередньо кожним учасником

промислово-фінансової групи. Це також специфічний етап стратегічного планування структури капіталу, притаманний промислово-фінансовим групам.

При розробленні індивідуальних стратегій формування структури капіталу учасниками промислово-фінансової групи необхідно враховувати такі критерії:

- відповідність стратегії учасника загальній стратегії розвитку ПФГ;
- взаємозв'язки між стратегіями учасників, їх прямі та непрямі зв'язки;
- встановлення міжвидових особливостей формування стратегій капіталу учасників ПФГ;
- визначення збалансованості комплексу стратегій учасників ПФГ.

У процесі розроблення індивідуальних стратегій щодо капіталу промислово-фінансової групи необхідно пам'ятати про існування взаємозв'язків між усіма учасниками ПФГ. Всередині промислово-фінансової групи відбувається своєрідне перетікання капіталів, внутрішні позики та контроль акцій одних учасників іншими. Тому стратегія формування капіталу одного учасника нерідко буде залежати від стратегії іншого учасника і навпаки. Такі зв'язки капіталів учасників, а отже і їх стратегій формування капіталу, не завжди є очевидними. Таким чином, необхідно ґрунтовно вивчити усі прямі і непрямі зв'язки учасників промислово-фінансової групи щодо взаємодії їх капіталів.

Якщо капітал учасників промислово-фінансової групи має високу ступінь взаємозв'язку, то при розробленні стратегій щодо структури капіталу це обов'язково необхідно враховувати. А якщо капітал учасників ПФГ не перетікає і не приймає капітал інших учасників об'єднання, то його стратегія формування структури капіталу може формуватися незалежно від інших, базуючись на загально групових стратегічних цілях. Тому необхідно враховувати ступінь взаємозалежності капіталів учасників промислово-фінансової групи.

Вирішення поставленої проблеми вимагає обґрунтування методу визначення ступеня взаємозалежності капіталів учасників промислово-фінансової групи. На основі цього методу і слід розробляти індивідуальні стратегії формування структури капіталу учасників промислово-фінансової групи. Встановлення відповідного нормативу для критерію взаємозалежності капіталів є найраціональнішим інструментом при аналізі ступеня перетікання капіталів учасників всередині промислово-фінансової групи. Нормування цих відносин дозволить чітко розмежувати статус капіталу учасників ПФГ.

Показник, на основі якого розраховується ступінь взаємозалежності капіталів учасників промислово-фінансової групи, пропонується наступного вигляду:

$$K_{\omega} = \frac{\sum_{i=1}^m K_{oi} + \sum_{i=1}^m K_{ei}}{K_i} \geq 0,2 \quad (4)$$

де K_{ω} – коефіцієнт взаємозалежності капіталів;

K_{oi} – величина капіталу i -го учасника ПФГ, отриманого від інших учасників ПФГ (в тому числі внутрішньо групові кредити, інвестиції, дотації), млн. грн.;

K_{ei} – величина капіталу i -го учасника ПФГ, переданого іншим учасникам ПФГ (в тому числі внутрішньогрупові кредити, інвестиції, дотації), млн. грн.;

K_i – загальна величина капіталу i -го учасника ПФГ, млн. грн.;

m – загальна кількість учасників ПФГ.

Допустима межа перетікання капіталів всередині промислово-фінансової групи для кожного учасника – 20%. Така межа взаємозалежності капіталів ще

не впливає вагомих чином на формування капіталу учасників ПФГ. У випадку, коли коефіцієнт взаємозалежності є більшим 20%, тоді слід підходити комплексно до розроблення стратегій формування структури капіталу тих учасників, капітали яких тісно переплелися. Таке ставлення до стратегічного планування капіталу учасників промислово-фінансової групи дозволить уникнути непорозумінь та проблем з реалізацією стратегічних рішень. Коефіцієнт взаємозалежності має розраховуватися для кожного учасника ПФГ окремо.

На дев'ятому етапі стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансової групи здійснюється оцінка ефективності реалізації поставлених стратегічних цілей щодо капіталу ПФГ. Оцінка ефективності стратегічних цілей відбувається в декількох напрямках: оцінка досягнення кількісних стратегічних показників; оцінка досягнення якісних стратегічних показників; оцінка ефективності стратегічних цілей; оцінка ефективності досягнення стратегічних цілей окремими учасниками ПФГ.

Саме капітал робить промислово-фінансову групу унікальним інтегрованим об'єднанням. Поєднання капіталів промислових, фінансових, науково-дослідних, торговельних, сервісних та інших підприємств дає можливість ПФГ отримати багато переваг від такого інтегрування. Саме тому капітал має першочергове значення для ефективної діяльності промислово-фінансової групи. Планування структури капіталу, і в першу чергу стратегічне планування як основа, постають необхідними в рамках промислово-фінансової групи. Стратегічне планування структури капіталу промислово-фінансових груп є інструментом забезпечення оптимальної структури капіталу ПФГ в довгостроковій перспективі.

Підсумовуючи, можна сказати, що етапність стратегічного планування структури капіталу промислово-фінансових груп багато в чому аналогічна стратегічному плануванню інших аспектів діяльності суб'єктів господарювання. Проте деякі етапи (етап аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища ПФГ, етап розроблення стратегічних цілей формування структури капіталу ПФГ, етап розроблення індивідуальних стратегій формування структури капіталу окремих учасників ПФГ) мають чіткі особливості, притаманні стратегічному плануванню саме в розрізі структури капіталу промислово-фінансових груп. Тому можна впевнено стверджувати, що розроблення методичних аспектів стратегічного планування структури капіталу ПФГ має важливе значення для підвищення ефективності роботи промислово-фінансових груп.

Список використаних джерел

1. Козаченко А. В. Механизмы формирования стратегического управления крупными производственно-финансовыми системами промышленности / А. В. Козаченко. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1998. – 348 с.
2. Кизим М. О. Теоретичні основи моделювання конкурентної боротьби між інтегрованими структурами бізнесу / М. О. Кизим, В. М. Горбатов // Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики : [монографія]. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. – С. 92-115.
3. Кизим Н. А. Организация крупномасштабных экономико-производственных систем / Н. А. Кизим. – Х. : Бизнес Информ, 2000. – 108 с.
4. Аптекарь С. С. Организационно-экономические основы формирования ПФГ конечной продукции : [препр.] / С. С. Аптекарь, Б. А. Жнякин, Н. Ф. Фролов ; Ин-т экономики пром-ти НАН Украины. – Донецк, 1997. – 20 с.
5. Алексєєв І. В. Управління ресурсним забезпеченням промислово-фінансових груп : [монографія] / І. В. Алексєєв, М. К. Колісник, А. С. Мороз. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2007. – 132 с.

6. Проблеми фінансово-кредитного регулювання інноваційного розвитку виробничо-господарських структур : [монографія] / [Кузьмін О. Є., Алексеев І. В., Колісник М. К. та ін.]; за загал. ред. О. Є. Кузьміна, І. В. Алексеева. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2007. – 152 с.
7. Науменко М. О. Організаційно-економічні проблеми формування капіталу промислових підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук: спец.: 08.06.01 «Економіка підприємства і організація виробництва» / М. О. Науменко ; Харківський державний економічний університет. – Х., 2003. – 20 с.;
8. Кузьмінський В. О. Науково-методичні засади оцінки діяльності інтегрованих корпоративних структур / В. О. Кузьмінський // Фінанси України. – 2002. – №10. – С. 120-130.
9. Мних Є. В. Реалізація функції фінансового планування та стратегічного аналізу в фінансово-промислових групах / Є. В. Мних, І. Д. Ференц // Економіка: проблеми теорії та практики : [зб. наук. праць ; Дніпропетровськ: ДНУ]. – 2001. – Вип. 106. – С. 8-14.
10. Костюк О. М. Трирівнева корпоративна фінансова стратегія / О. М. Костюк // Механізм регулювання економіки природокористування, економіки підприємств та організація виробництва. – Суми : Вид-во Сумського держ. університету, 2000. – №1. – С. 201-209.
11. Мішина С. В. Особливості науково-практичного застосування організаційно-економічного механізму управління фінансовими ресурсами промислових підприємств / С. В. Мішина // Економіка: проблеми теорії та практики : [зб. наук. праць ; Дніпропетровськ: ДНУ]. – 2004. – Вип. 190. II. – С. 516-521.
12. Кононов О. Ю. Адаптивний підход при формуванні динамічних характеристик структури капіталу ПЭС / О. Ю. Кононов // Економіка: проблеми теорії та практики : [зб. наук. праць ; Дніпропетровськ: ДНУ]. – 2002. – Вип. 132. – С. 211-217.

Алексеев И.В., Бондаренко Л.П. Сущность и специфика стратегического планирования структуры капитала промышленно-финансовых групп.

Обосновываются важность и содержание стратегического планирования структуры капитала промышленно-финансовых групп. Анализируются специфические этапы стратегического планирования структуры капитала, свойственные промышленно-финансовым группам.

Ключевые слова: промышленно-финансовая группа, стратегическое планирование, структура капитала.

Aliksieiev I.V., Bondarenko L.P. Essence and Peculiarities of Capital Structure Strategy Planning in Industrial-Financial Groups.

The importance of capital structure strategy planning in industrial-financial groups is proved and its content is presented. Peculiar stages of capital structure strategy planning in industrial-financial groups are analyzed.

Keywords: industrial-financial group, strategy planning, capital structure.

Надійшло 27.10.2010 р.